

Hur använder förtoendevalda revisorer sig av granskningsinformation?

En studie av kollegiet i VGR av
Andreas Ivarsson

Revisorskollegiets mål 2015-2018

- Inför mandatperioden 2015-2018 har revisorskollegiet i VGR fastställt fyra mål för sitt uppdrag. Målens utgångspunkt är KL och den goda seden.
- Målen är utarbetade och formulerade av kollegiet. De bygger på det utvecklingsarbete som bedrivits inom revisionen i regionen under den senaste mandatperioden.
- En styrka i arbetet har varit att det i princip samma kollegium denna mandatperiod som förra, vilket gör att det finns en gemensam bild över tid kring hur kollegiet vill arbeta.
- Även kontoret har i sitt arbete utgått från målen

Mål

- Avge rättvisande revisionsberättelser som underlättar för regionfullmäktige att ta ställning i ansvarsfrågan
- Bidra till att fullmäktiges ansvarsprövning och beslut alltid vilar på en bred och stabil kunskapsmassa
- Genom ett stödjande och framåtriktat arbetssätt bidra till att regionens styrelser och nämnder utövar sitt ansvar på ett ändamålsenligt och effektivt vis
- Stärka demokratin, de mänskliga rättigheterna och rättssäkerheten i VGR genom revisionens arbets- och förhållningssätt

Bakgrund

Andreas Ivarsson på revisionsenheten har under 2014 genomfört en studie av hur de förtroendevalda i vårt kollegium använder sig av granskningsinformation i dels det löpande arbetet, dels i samband med ansvarsprövningen.

Utgångspunkten för Andreas studie var de diskussioner som förts kring den kommunala revisionen och de utredningar och studier som tidigare genomförts.

Mycket har handlat om

- Revisionens oberoende

- Uppdrag

- Nytta

- Legitimitet

Vi vet genom tidigare studie rätt mycket om vilken typ av granskningar som genomförs, hur verksamheterna och de politiska organen uppfattar dem. Det vi vet mindre om är hur revisorerna själva uppfattar och använder sig av den granskningsinformation som på olika vis tas fram under året.

I sammanhanget bör nämnas

-Studien genomförd av Borås stad

- Granskningarna är till stor del inriktade på IK

-Studien i Region Skåne

- Den beskriver nyttan av revisionens arbete för dem som är granskade och för RF
- Berör styrning och ledning

- Det som inte framkommer så väl i dessa studier är hur revisorerna själva använder sig av den information som tas fram
- Detta är generellt svagt beforskat och/eller beskrivet i det svenska kommunala kontekstet.
- Den fråga vi därför söket svar på var "Hur använder de förtroendevalda revisorerna i VGR den granskningsinformation som de tar del av under revisionsåret?"

Syfte

Syftet med studien var att belysa hur revisorerna använder sig av granskningsinformationen när de genomför uppdraget.

Vi avser att använda oss av studiens resultat för att:

1. Utveckla den kommunala revisionens praxis i VGR
2. Utveckla samspelet mellan de valda revisorerna och yrkesrevisorerna

Granskningsinformation

Vad gör granskningsinformationen användbar?

-Den ska vara trovärdig

- Ska vara professionellt genomförd
 - Ska ha kunskap
 - Ska ha erfarenhet av den offentliga sektor
- Ska uppfattas som sanningsenlig
- Skapas inte bara genom det sakkunniga biträdets granskningar

- En väsentlig del av granskingsinformationen är den som framkommer vid möten med de granskade nämnderna
- Granskningsinformationen ska vara tillgänglig
 - Ska vara kortfattad
 - Bra sammanfattning
 - Enkelt språk
 - Tydlig struktur
 - Inga upprepningar
 - Bra och systematisk förvarad dokumentation
 - Ska kunna följas upp

Granskningsinformationen är delar av en helhet

-Årlig grundläggande granskning utgör en viktig bas och ska vara bred

-Fördjupade granskningar ska komplettera ÅRG

-Dialogen med nämnder och styrelser är det moment som ska täcka sprickorna mellan de granskningsmoment som det sakkunniga biträdet genomför

- Dialog som är förberedd av biträdet
- Dialog i samband med genomförda granskningar
- Dialog inom ramen för granskningar
- Dialog med hela styrelser vid ansvarsprövningen

Revisorerna behöver stöd i att skapa helheten av årets granskningar.

- Stöd i det löpande i samband med ÅRG
- Stöd i värdering av granskningsinformation i samband med ansvarsprövningen

De gör dessutom självständiga bedömningar av hur nämnder och styrelser genomfört uppdraget

Nyckelfaktorer som lyfts och som vi kommer att jobba mycket med är

- Rekommendationer
- Slutsatser
- Förtroendemannadialog i hela processen
 - Ökat deltagande från de förtroendevalda i kommunikationen av granskningsresultaten
- Tillgänglig information för att kunna skapa helheter
- Uppföljande granskning för fördjupat genomslag
- En större uthållighet i granskningen

Tid och timing

- Planering av granskningsåret
- Genomföra granskningar i rätt tid
- Kunna återkoppla så att åtgärder kan vidtas
- Ger dem möjlighet att delta

- Generellt är revisorerna nöjda med den information de får
- Kvaliteten kan sättas på spel om biträdet inte har goda kunskaper kring den kommunala verkligheten
- Informationen måste vara tillgänglig för dem under året så de kan arbeta aktivt med densamma.

Är informationen tillräcklig för att ansvarspröva?

Revisorerna är mycket medvetna om att det är ansvaret att genomföra uppdraget inom de ramar och riktlinjer som fullmäktige satt upp som ska prövas

Det svåra att pröva är ändamålsenligheten och den goda ekonomiska hushållningen

Glapp mellan formellt och möjligt ansvar

Det har stor betydelse hur granskningsinformation
används utifrån den komplexa styrmiljö som råder.

Att utkräva ansvaret och rikta ansvarsfrågan rätt är
komplicerat

Det kräver en sammansatt bild av i vilken styrmiljö styrning
och kontroll utövats

Detta kräver en tydlig men väl sammansatt
granskningsinformation

Viktigt att granskingsinformationen bidrar till:

- Förståelse för orsakssamband
- Förståelse för ansvarsutövande
- Förståelse för uppföljning/kontroll av genomförande

Slutkläm

Det är svårt att ansvarspröva

Granskingsinformation från biträdet är bara en del av denna process

Granskningarna måste utvecklas för att bättre belysa orsakssamband och styrmiljöns förutsättningar för enskilda nämnder

Relationen och dialogen mellan biträde, revisorer och granskade nämnder måste utvecklas så att pusslet kan läggas lättare

Begreppen i KL måste förtydligas för att ge en grund för både granskningssinriktning, innehåll och revisorernas ansvarsprövning

